

Дешева бібліотека.

891.79

R832

OV

Ч. 8.

Степан Руданський.

ВЕСЕЛІ ВІРШІ.

Друге розширене виданє з портретом автора і передмовою.

Ціна 10 сот.

Л Ъ В І В 1912.

Накладом О. Навроцького.

Виданє Просьвітного Кружка при III. Секції Українського Студентського Союзу.

З друкарні Ставропігійського Інститута

під зарядом Михаїла Рефця.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

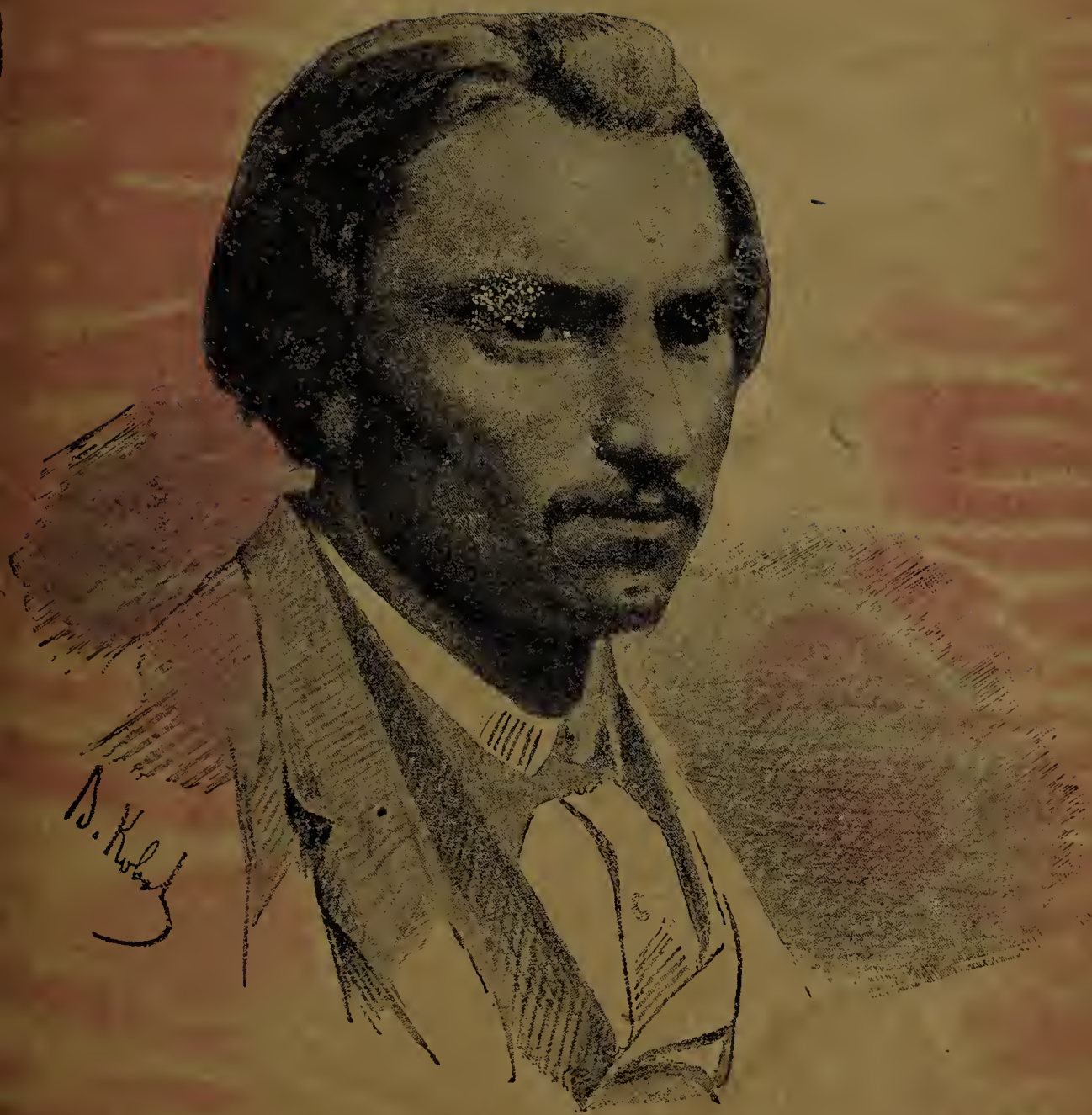
ELIAS CZAYKOWSKY
COLLECTION OF
UKRAINIAN CULTURE

891.79

R832

0v

Степан Руданський.

Про Степана Руданського.

Зійдуться зимовим вечером люди до читальні, газди й газдині, старі й молоді. — „Читайте що“ — кажуть. „Але щось веселого — додає молодіж — аби коло нас усе було весело, а журба най іде на ліса, на гори!“

А що-ж може бути веселішого, як веселі вірші Степана Руданського? Але поки їх прочитаємо, довідаймося наперед, хто то був той, що їх написав. Ось, послухайте:

Руданський походив з Поділя на російській Україні, з попівської родини. До шкіл ходив в Каменці подільській, а потім вчився на лікаря в Петербурзі, московській столиці. Тоді він дуже бідував: Нераз голодував та жив в вогкій, студеній хаті. Батько йому не помагав і гнівався за те, що Степан говорив та писав по мужицьки (себто по українськи) а не по московськи. В листі до свого брата писав Руданський так: „Заказують мені мою рідну мову. Заказує батько. Але в мене був прадід і прапрадід: вони мені не заказали. Не слухає батько тої мови — за то мене по смерті послухають штирнайцять мільонів моїх ідномовців“.

Добре сподівався Руданський. Тепер слухає та розуміє його не штирнайцять, а трийцять п'ять мільонів його ідномовців.

Руданський став лікарем і напечатав свої перші вірші в тім самім році, коли умер Тарас Шевченко (1861) І тепер жити йому було не ліпше. Заходити йому коло хорих було за тяжко для його слабого здоров'я. Тай лихі люди спокою йому не давали. Він помер в нужді, немаючи й сорок літ.

Писав він багато. Складав любовні пісні, що тепер скрізь сліваються, як от „Повій вітре на Україну“. Писав поклики до бою з ворогами, що присіли як саранча нашу зем-

891.77
R 832
Dv

лю. В віршу „До України“ пише Руданський, щоб Україна скорше гукнула на своїх дітей. Нехай вони йдуть неньку визволяти, то

Тоді вже нас не забудуть
І московські внуки.
Бо кров за кров катам нашим
І муки за муки.

Крім того писав Руданський історичні поеми про українських гетьманів, як „Мазепа“, „Павло Полуботок“ і другі; також перекладав чужі писання на нашу мову. Та найбільша його сила і слава в співомовках, з яких дещо подаємо в сій книжочці. То є сьмішні короткі оповідання з нашого народного життя та з життя чужинців, наших сусідів: Москалів, Ляхів, Жидів, Циганів, Німців, навіть Турків.

Не лише для сьміху писав Руданський веселі вірші. Майже в кождім з них є якась правда, якась глибока гадка. Написані співомовки дуже вдатно прекрасною українською мовою та легоньким віршом.

Нашого селянина та його жите Руданський знав і любив. Богато народних байок і приказок він переспівав у своїх веселих. Богато знов з його співомок так народови припало до вподоби, що співає їх нарід та розказує, як народні пісні, чи приказки. Тепер його радо читають скрізь, де живе наш нарід, де гомонить українська мова. І згадуємо його добрим словом за те, що остав ся бідним хлопським поетом, а не пішов до богатих москалів; що він старав ся серед злиднів працювати для своїх земляків і будив їх до народної сьвідомости. Що не тільки лишив нам свої чудові веселі вірші, але й показав своїм життям, як то можна бути бадьорим та веселим навіть тоді, як біда докучає.

Корнило Заклинський.

1. Ц А Р І.

Циган, Русин, третій Лях
Про те говорили :
Як би царство хто їм дав,
Щоб вони робили ?

Циган каже : „Як би так
Моє царство було,
То такогоб вже царя
На сьвітї не було :

Яб по шию в салї жив,
В сало-б одягав ся,
Сало їв, на салї спав,
Салом укривав ся.“

— „Ну, не диво такий цар !“

Русин промовляє :
„Кому сало в голові,
Той сала бажає.

„А як би я був царем
Та мав царську волю,
Я би панів скасував,
Всіх пустив на волю“ . —

— „Ет! дурні ви!“ каже Лях:

„Не вмієте жити!

А як би я був царем,

Знав би що зробити:

„Я би тільки захопив

Царську скарбівницю

Та ще-б таки того дня

Драгнув за границю!“

2. Камінний сьвятий.

Раз обходили Ляхи

Навкруги костьола,

Захопили хто що міг,

Носять наоколо.

Ото Мазур і собі

З набоженства свого

Перед себе захопив

З каміня сьвятого.

І аж крекче неборак,

А сьвятого носить,

Та щоб скорше обійшли —

Пана Бога просить.

А тут йому на біду

Тільки що ступають,

А навколо обійшли,

Знову починають.

Бачить Мазур, що ніяк

Справи не докаже.

Бух об землю тим сьвятим,

Та до нього й каже:

„Бувесь, каже, молодий,
То тоді носили,
А тепер ходи і сам,
Міні не до сили!“

3. По чому дурні?

„Де ти був-єсь, пробував-єсь?
Розкажи, Іване!“

— „Та де вже я не бував-єм!
Бсюди був-єм, пане!“

„Був в Адесі і Бендерах,
В Ровнах і Цолтаві,
Ходив в Київ разів кілька,
Бував і в Варшаві.“

„А по чомуж там, Іване,
Дурні продають ся?“

— „Та то, пане, як до дурня:
Які попадуть ся!“

Дурень пан, — заплатять більше,
Бо честь таки знають,
А як мужик, то звичайне:
Без ціни спускають...“

4. Пиріг.

Випив чарку подорожній,
Край стола сідає,
Із торбини прездоровий
Пиріг добуває.

І кохано починає
Обід чи снідання...

Аж заходить до коршомки
 Лях із полювання.
 І голодний, і холодний!
 Чарку випиває...
 Сюда-туда по коршомці
 Та все примовляє:

„Już to taką mam naturę:
 Jak pobuwam w lesie
 A do tego jak wypije, —
 To j piroga chce się!“

А що я натуру маю, —
 Мужик промовляє:
 „З Ляхом нігди не ділитись, —
 Нехай Лях конає !...“

5. Скачі, Мікалай!

Видить кацап коня в полі,
 Красти замишляє,
 Зза пазухи Миколая
 Свого витягає.

Давай йому примовляти:

„Мікола — утеха!
 Да помагі украсть лошадь, —
 Верхом будеш єхать.“

Помолив ся, повзе полем,
 Де стояла шкапа...
 Але якось збіглись люде,
 Нагнали кацапа.

Тоді кацап Миколая
 На шнурочок вяже,
 Волоче його із заду
 Тай до нього каже:

„Насїл тебе как добраво
 Тепер — чорт с тобою!
 Не памог мне верхом ехати —
 Так скачи за мною!“*)

6. Вовки.

- „Чого, Жидку, так збілів?
 Що з тобою сталося?“
- „Ах, за мною через став
 Аж сто вовків гналось!“
- „Бог з тобою!.. сто вовків?
 Та-б село почуло!“
- „Та воно так і не сто,
 А пятьдесят було!“
- „Тай пятьдесят диво в нас...
 Де-б їх стілько взялось?“
- „Ну, Іванцю!.. нехай так,
 Але десять гналось!“
- „Та і десять не було!..
 Знать оден усього?“
- „А як оден?... аби вовк!..
 Страшно і одного!“
- „А може то і не вовк?“
- „А щож то ходило?
 Таке сиве, та мале,
 А хвостик як шило?“

*) З наведених тут московських слів бачимо, що московська мова зовсім що иншого як [наша, бо трудно її навіть розуміти.

7. Фірманка з Жидами.

Возив когось сам господар,
Назад повертав ся
Тай на своє гірке лихо
З Жидами наняв ся...

Насідало препоганих
Повнісінька фура:
Сруль і Лейба, Мошко й Берко
І товстая Сура!

Коням тяжко, йому гірко!
Тільки ласки в Бога,
Що конята неголодні
Та суха дорога.

Їдуть вони одну добу —
Оброку не стало!
Їдуть другу — вже й дорогу
Дощем зопсувало!

Тут і гори наступили,
Ледви йдуть конята —
Зліз господар, підпихає,
Сидять Жидинята!

Стали коні під горою.
Ані суди Боже!
Вже ні батіг, ні підмога,
Ніщо не pomoже!

А Жици собі байдуже,
До Сури герґочуть,
Та з бідного хрестянина
Сьміють ся, регочуть!

Але їде Запорожець.
Їде й розважає:
Та у мене Жидова та
Живо позлізає!

Вдарив коня нагайкою,
 З возом порівняв ся:
 „Як ся маєш, вражий сину?“
 Сердито озвав ся...

„Памятаєш, як я хлопцем
 Возив арендарів,
 А ти моїх арендарів
 Нагайкою спарив!“

„Ото-ж тобі, бісів сину!“
 Козак промовляє,
 Та все Жидів через плечі
 Нагайкою крає!

Скочив Лейба, скочив Мошко
 І товстая Сура,
 Скочив Сруль, і грубий Берко —
 Полекшала фура!

Зворушили ся конята,
 Пішли помаленьку!
 „Дайже Боже здоровлячко
 Тобі козаченьку!...“

„Дай-же Боже здоровлячко,
 Що-сь звів Жидовину,
 А то була-б замучила
 Мене й худобину!“

8. Олово не вадить.

Утікали два Жиди
 Колись за границю,
 Надибали на степу
 Набиту рушницю.
 Надибали, підняли,
 Стали тай гергочуть,

Далі крикнули „герехт!“

І стріляти хочуть.

Та стріляти не біда,

Але як стріляти?

Не зміркує бідний Сруль,

Звідки що почати.

Далі пейса підкрутив,

„Тепер, каже, бухну!

Ти в бухили Лейбо дуй!

Я рухили рухну!“

Не перечить грубий Жид —

Руру надуває,

А тимчасом жвавий Сруль

Курок відтягає.

Далі рухнув за язик —

Бухнула рушниця,

Пішла куля Лейбі в рот,

Грубий Жид валить ся.

А Сруль йому на відхід

Добру раду радить:

„Виплюй, виплюй! — все кричить —

Олово не вадить!

9. Хто кого лучше.

Бив ся Мошко із Гаврилом

Тай по тім хвалив ся:

„Ото, каже на ярмарку

Я з Гаврилом бив ся!“

— „А якже ви, Мошку, бились?“

Хтось там запитав ся.

— „Як ми бились? — та так бились,

Що сьвіт дивував ся!

„Він на мене із ломаком
По плечех махало,
А я йому все з ярмурком
По носі давало!“

„Було з чого дивуватись!...
А хтож кого лучше?“
— „Та Гаврило мене лучше,
А я його лучше!“

10. Циган з хроном.

Ходить циган, ярмаркує,
Лиш копійку має...

„А що тепер найдешевше?“
Мужика питає.

— Та хрін тепер найдешевший! —
Мужик йому каже:
За копійку цілу вязку
Сідуха навяже! —

Побіг циган між сідухи,
Купив собі хрону...
Подивив ся на ярмарок,
Та й пішов до дому...

Іде собі дорогою,
Сьвіжий хрін смакує...
Вертить сверлом йому в носі,
А сліз не вгамує.

Втирав, втирав циган очи,
Далі й не втирає...
Сів під мостом і скривив ся,
Їсть та промовляє:

„Плачте, плачте дурні очі!
Щоб повилізали!...
Бачили-ж ви препогані,
Що то купували!“

11. Циган косар.

Пішов циган на толоку
До сусіда з раня;
Та в сусіда без обіда
Косив до смеркання.
Ізнеміг ся сіромаха,
Косить і не косить..
Аж під вечер пан господар
Вечеряти просить...
Іде циган вечеряти
Та слину ковтає..
Садовить ся на покуті,
Пояс розпускає..
Садовить ся на покуті,
Випив пів бляшанки,
Та як муха до патоки
Припав до маслянки..
Припав циган до маслянки,
Яндику кінчає..
Аж тут кума вареники
З печі висуває..
Схаменував ся бідний циган,
Та вже не поможе!..
Із'їв кілька вареників,
А більше не може.
А тут іще вареників
З стола не прийняли,

Як поросся печенес
 До хрону подали...
 Подивив ся бідний циган,
 Тай став промовляти ;
 „Вміли, кумцю, ви варити,
 Не вміли подати!“...

12. Циган в огірках.

Сидить циган на городі
 Темненької ночки ;
 До блискавки вибирає
 Чужі огірочки...

Та все собі промовляє :
 „Блисни, Боже, блисни !...
 А господар його з заду
 Як вилами свисне...

— А сто бісів в твого батька
 Та у твої груди !...
 Розкрадати мою працю !
 А що тепер буде ?...

„Ой батечку, голубчику !
 Чиніте, як знайте !

Тільки прошу вас, панотче,
 За пліт не кидайте !...“

— Ожеж кину ! „Бійтєсь Бога !“

— Кину, бісів сину !

Підняв цигана на руки,
 Тай через пліт кинув.

Підійняв ся вражий циган,
 Тай як зарегоче :

„Міні того й бракувало !
 Добрáніч панотче !“

13. Циган пасічник,

Раз богаті хазяї
Цигана приймали
І тут єму на біду
Щільник меду дали...

Розсмакував бісів син,
Та все було ходить
Стане було під вікном
Та „меду“ й заводить.

Що не знали хазяї
Ніяк відогнати,
Ото його до джмелів
Здумали післати.

Питаєть ся сам хозяї :
„Хочеш меду враже?“
— Чом не хочу, тату мій,
Хочу, — циган каже.

„То візьми-ж собі дупло
З медом і пчолами“.

Циган його ухватив
Руками й ногами.

— А де-ж, тату, то дупло?...

„От там серед ліса.
Гляди-ж, мухи не дрочи,
Та не згадуй біса!“

Побіг циган, такий рад,
Що мед буде їсти...
Серед ліса стоїть дуб —
Давай по нїм лізти.

Прилізає до дупла,
Мостить ся небора,

А в дуплі джмелі, джмелі
 Гудуть аж говорать,
 Тільки руку до дупла —
 Вони й забреніли
 І як чорнеє рядно
 Цигана обсіли.

І шпигнув його їден —
 Господь, каже, з вами!
 Шпигнув другий: — Та піди-ж
 До Божої мами!

Далі кілька вже ураз
 Цигана кусає —
 „Та ідіть бо до сьвятих!“
 Циган промовляє.

Далі видить неборак,
 Що вже пухне й губа —
 „Тепер, каже, к' чорту йдіть!“
 Та шелéп із дуба!

14. Ви пан-отче.

Питаєть ся архірей

Попа молодого:

„Який, каже, тебе чорт
 Висьвятив дурного?“

А той йому неборак

Подивив ся в очи:

„Та сьвятили — каже, — ви
 Пресьвятий пан-отче!“

15. Ніп на пуці.

Начитався піп удовий,
 Як сьвятії жили,

Як то вони по пустинях
Господа молили...

Та й задумав і сам грішний
З сьвітом попрощатись,
Зайти собі межі пущі,
Тай собі спасатись...

І зібрав усю громаду,
З нею розпростив ся...

Взяв з собою молитовник,
В пущу віддалив ся..

Але де йому до пущі!
Привик до ковбаски...
До чарочки горілочки,
До борщу, до кашки...

Привик собі як часами
То й дечого вжити...

Та де йому серед пущі
Корінцями жити?...

Пробув в пущі одну добу...
Ба щось не прядеть ся...
Пробув другу піп удовий...
Ба вже й нитка рветь ся...

Взяв добродій молитовник,
Назад повертає...

„А що-ж то ви не на пущі?“ —
Громада питає...

— „Не питайте, добрі люди!
Став піп говорити —
Не з такими животами
Серед пущі жити!...“

16. Страшний суд.

В страшно-судную неділю
Ксьондз казання говорив,

Став за Божий суд казати,
Тай на гріх пересолив.

Слухав, слухав бідний мазур,
Далі тяженько зітхнув,
Подивив ся на Jezus-a
и головою похитнув.

„Коли так, промовив, Језу,
Ти судити нас будеш;
То будь певний, сам як палець
Серед раю заживеш!“

17. ПРИВИТАННЄ.

Наварив богач, напик:
Батюшки чекає,
Батюшка лиш на поріг —
От він і витає:

— „На тепленьке в добрий час!
Тільки що зробили...
Та де-ж то ви так були
Батюшечка милий?“

„А тут тільки гавкне пес,
Свиня зарохкоче, —
Так і думають усі,
Що то ви пан-отче!...“

„Спасибіг вам, що прийшли!
Пийте гріту з перцем...
Ріжте собі печінки...
Крайте собі серце...“

18. Пан і Іван в дорозі.

Ізійшли ся пан з Іваном,
По сьвітї мандрують...

Разом ідять, розмовляють,
Разом і ночують...

На кожному через плечі
Висить по торбині...

Лиш пан таки у чемерці,
Іван у свитині...

Ідуть вони дорогою

Стали ночувати...

Аж пан собі задумує

Хлопа ошукати...

Та й говорить до Івана :

„Знаєш що, Іване !

Годило ся-б попоїсти !...“

— Та щож ? їжмо, пане !...

„Але знаєш що, Іване !

Починаймо з твої !

Як твоя буде порожня,

То тоді до мої !“

— Добре, пане ! — Іван каже,

Зняв свою торбину...

На травиці зелененькій

Простелив свитину...

Попоїли таки добре ;

Комара здушили...

Рано встали, до снідання

Торбину кінчили...

Прийшов вечір Знов у полі

Стали ночувати...

Вже панови свою торбу

Треба починати...

Але пан собі ні слова...

На землі лягає...

Кладе торбу під голови..

Хлопа замовляє...

„Що би ти робив, Іване!

Пан зачав питати:

Як би тобі довело ся

Таке поле мати?...“

— А що-ж, пане, я оравби...

Хлібом засівав би..

Та ходив би до Одеси,

Сіль і гроші мав би...

„А що я не так зробив би...

Пан почав казати:

Я казав би на сім полі

Місто збудувати...

Там би в мене стояв палац...

Там під ряд крамниці...

Там перекупки з булками,

А тут дві різниці.

От тоді приходь, Іване,

В мене балювати!

— Ет, спасибі, Іван каже,

Лучше будем спати!...

Незабаром коло пана

Став Іван хропіти...

Незабаром коло нього

Став і пан сопіти...

Тільки що пан заснув добре,

Іван підійняв ся...

Та до панської торбини

І сам присотав ся...

То і курку, і печеню,

І кавалок кишки...

Все, що було у торбині,

Стеребив до кришки...

Пробудив ся пан раненько...
 Пропаща година!
 Хоче їсти сіромаха
 Та пуста торбина...
 Розбуджає він Івана
 Та його й питає...
 А Іван стиснув плечима
 Та й відповідає:
 — А що-ж, пане, та ж ви вчора
 Місто будували...
 Тут стояло дві різниці...
 Там булки стояли...
 А по місті, звісне діло,
 Собаки ходили...
 То вониж то вашу торбу
 Певно стеребили!
 Посвистав пан по торбині,
 Нічого діяти!...
 „Вставай, каже, вже Іване!
 Підем мандрувати“...
 Пішли вони, ідуть степом,
 Тяженько зморились...
 Аж на силу вже під вечір
 До села прибились...
 Ідуть вони в коловорот...
 Аж блукає гуска...
 Іван гуску та в торбину...
 Є вже і закуска...
 Бракувало тільки хати
 Переночувати...
 Але вони завернули
 До пустої хати...

Прийшли вони, відпочили,
Гуску спорадили...

Спорадили як годить ся,
У піч посадили...

Аж пан знову замишляє
Хлопа ошукати...

Та й говорить: „Що-ж Іване!

Ми лягаймо спати!...

Та кому із нас приснить ся
Кращая закуска...

То вже ціла тому завтра

Достаєть ся гуска“!...

— Та як спати, то і спати

Нічого діяти! —

Постелив Іван свитину

Та й лягає спати...

Серед ночі захропів пан,

Іван пробудив ся...

Із'їв собі цілу гуску,

Та й знов положив ся...

Рано будить пан Івана

Та давай казати:

Як то Бог його до себе

Просив балювати...

Та які там потрави

Йому подавали...

Та як його всі сьвятії

Їсти припрошали.

— „Ані слова! — Іван каже, —

Ваша правда, пане!

Я сам бачив, як ви їли

Якісь марципани...

Та дивлюсь, що не голодні,
 Маєте закуску
 Тай сїв собі коло печі
 Та й стеребив гуску“ !...
 Чи то-ж правда? — пан питає,
 Всю із'їв Іване?!
 — Та аби я так здоров був,
 Як всю із'їв пане! —
 Димом здимів пан голодний,
 А Іван озвав ся:
 — Хтїв когось ошукати,
 Тай сам ошукав ся !...

19. Шреба всюди приятеля.

Прийшла в церкву стара баба,
 Сьвічок накупила...
 Де була яка ікона,
 Всюди поліпила...
 Іще пара остаєть ся,
 Де їх приліпити?...
 — Ага! каже, пошукаю
 Сьвятого Микити!
 Найшла баба і Микиту!...
 Сьвятий чорта ціпить!...
 Баба їдну йому ставить,
 Другу чорту ліпить...
 Видягь люди й розважають
 Що-б там не ліпила:
 „Що ти, бабо, кажуть робиш?
 Таж то вража сила“ !...
 Але баба обернулась:
 — Не судіте, люди!

Ніхто того не відає
Де по смерті буде?

Чи у небі, чи у пеклі
Скажуть вікувати;
Треба всюди, добрі люди,
Приятеля мати.

20. На що Бог сотворив.

„На що тебе, козака,
Господь на сьвіт сотворив?“
— Щоб любив я мужика,
Щоби пана його бив!

„На що ж тебе, мужика,
Господь на сьвіт сотворив?“
— Що-б неславив козака,
Щоби панщину робив!

21. Слабий зуб.

Сидить шевчик на стілці
На кумові постілці
Пришиває лату.
Аж у сінях двері скрип!
Далі в хату двері рип!
Шелéп кум у хату.

„Здоровенькі ви були!
А що-ж мої постоли
Вже мабуть готові?
— Зараз будуть, погодіть!
Що-ж ви стогнете, як дід?
Чи вже не здорові?“

„Та не то, що-б, Боже крий,
 Був я дуже так слабий,
 А так тільки нудно.
 Розболів ся вражий зуб,
 Та заріс тобі, як дуб,
 Що й вирвати трудно“...

— Не журіть ся! — каже швець,
 Ось сядьте но на стілець!“
 На стілець саджає,
 В дратву зуба замотав,
 Кінці разом посилював,
 До ноги чіпляє.

Але звісно у шевців,
 Все діравії стілці,
 Що-б то не душило!
 Ото шевчик і зайшов,
 Нишком дірку ту знайшов,
 Та хвать кума шилом!

Кум підскочив, як той цап,
 Та рукою з заду лап
 За грішнее тіло!
 „Не даремне-ж я стогнав!...
 Ач коріння попускав,
 Аж там заболіло!“

22. Жалібний дяк.

А що тільки в церкві дяк
 „Іже!“ заспіває,
 Бідна баба у кутку
 Мало не вміває.

Аж завважав теє дяк,
 До неї забрав ся:

„Чого плачете ви так?“

Стару запитав ся

— Як не плакати мені, —

Стара баба каже,

Коли мене голос ваш

Аж за серце вяже.

Так колись моя коза

На леду кричала,

Як там її звірина

Бідну розривала.

23. Крива баба.

Раз до ксьондза забрела

Кривая на ноги,

І, бідная, на дітий

Просила підмоги.

А ксьондзови гроший жаль, —

Давай її вчити,

Як каліці із дітьми

В білім сьвіті жити.

„Лучче, каже, ти навчись

Бабити, змовляти,

То й на себе, на дітий

Будеш гроші мати!

— „Деж навчитись, пане мій,

Дайте міні раду!“ —

„Що учитись, ти змовляй

Хоч так для прикладу :

Пробіг пес через овес —

Не шкодило псови,

Най же шкоди не буде

І тому вівсови.“

Пішла баба і куди!
 Як сьвятá курує;
 Пройшло уже кілька літ,
 Ба і ксьондз хорує!

Така гуля, як кулак,
 В горлі йому сіла...
 Лічать, лічать дохторі,
 А все гуля ціла.

Далі вдав ся до бабів,
 Нічого чинити...
 От приходить і крива
 Слабого лічити.

Ксьондз до лиха вже й забув...
 Вона не питає,
 Каже вийти з хати всім,
 Сама зачинає:

„Пробіг пес через овес —
 Не шкодило псови,
 Най же шкоди не буде
 І тому вівсови!“

Подивив ся слабий ксьондз:

— „А то ти, зазуля?!“

Та як враз зареготав —
 Так і трісла гуля!

24. Свиня — свинею.

Несе мужик у ночовках
 До дому сьвячене:
 Яйця, паску і ковбаси
 Й порося сьвячене.

І порося — як підсвинок,
 Та ще й з хроном в роті...

Несе бідний тай спіткнув ся
У самім болоті.

І хибнулись нові ночви
Затряслось сьвячене,
І в болото покотилось
Порося сьвячене.

Глянув мужик на болото,
Посвистав до лиха.

Відвернув ся, на бік плюнув
Тай промовив стиха:

„Та свиня таки свинею!

Правду кажуть люди:

Сьвяти її, хрести її, —

Все свинею буде!“

25. Ворона і лис.

Пробігає лис голодний

Через пеньки скаче...

Аж слухає, десь ворона

На гиляці краче...

Прибігає, хоч видати,

Та ніяк дістати...

Лис хитрить ся і вертить ся

Давай підмовляти...

Підмовляє, щоби злізла...

Прищурює очі..

Обіцяє м'яса гори, —

Ворона не хоче...

„І не хочу, і не злізу!

Стала говорити,

Іди собі, коли хочеш,

На село дурити!“

Ти думаєш, що ворона
Розуму не має...

Сидить собі на гиляці,
Нічого не знає.

Та я знаю, що ти хочеш
Як псявіра їсти...

І хіба-б я дурна була,
Щоб думала злісти..

— Бог з тобою, голубонько! —

Став лис прикидатись:

Та тепер вже, зазуленько,
Нічого боятись...

Вийшов указ з того світа,
Щоб мир був усюди!

Щоби мирно собі жили
І звірі і люди!!“

А ворона розважає:

„Брешеш ти, мій враже!...“

Далі кругом подивилась, —

Та лисови й каже:

„Та який же мир той буде,
Та спокій між нами,

Коли онде йдуть до ліса
Стрільці із хортами!“

— „Будь здорова, голубонько!“

„А то що? куди ти?“

— Таж стрільців лихе надносить,
Треба утікати!“

„А указ же з того світа,
Що про мир писали?“

— Може вони ще указу
Того не читали.“

„Ну не бій ся-ж, голубчику!
Я лиш так сказала...
Але вашого указу
І я не читала!...“

26. Лист.

Оден дідич мав у школах
Кохану дитину,
Ото раз до неї й пише:
„Милий ти мій сину
Як ти здоров — слава Богу,
А як добре вчйш ся —
То не візьме тебе дідько,
Про те не жури ся.
Моя жінка, твоя мати,
Без відома мого
Посилає на оріхи
Тобі золотого.
А я тобі посилаю
Старі ногавиці,
Зроби собі жупанину
З рештків рукавиці.
Та учи ся, милий сину
Та читай богато,
Бо ти дурнем зостанеш ся,
А я твоїм татом!“

27. Просьба.

Раз писали мужики
До свого владика:
„Архирею — пишуть — наш
Ясний та великий!“